

ABD'nin İran'a Karşı Gerilimi Tırmandırması: Savaş Mantiğı Değil, Bir Hegemonya Söylemidir

ABD'nin İran'a karşı benimsediğı tehdit ve yıldırma dili geçici ve istisnai bir durum değildir; aksine dünyayı yönetme konusunda Amerikan politikasının yapısal bir parçasıdır ve bu politika, iradeyi güç yoluyla dayatmaya ve korkuyu bir savunma aracı değil, bir kontrol aracı olarak kullanmaya dayanmaktadır.

ABD'nin gerilimi tırmandırması, İran tehlikesi bağlamında değil, liderliğini yaptığı uluslararası sistemi koruma bağlamında okunmalıdır. Zira Amerika'nın mantığında çatışmalar, çözümlerle değil, aksine gerilimi sürdürmekle yönetilmektedir; çünkü devam eden tehdit, Amerika Birleşik Devletleri'ne müdahale etme meşruiyeti vermekte, askeri konuşlandırmayı haklı çıkarmakta ve ülkelerin kararları üzerinde vesayet hakkını güçlendirmektedir.

Bu nedenle, İran'a karşı sert söylem işlevsel bir gereklilik haline gelmiştir; zira Amerikan mantığına göre düşman, ortadan kaldırılması gereken bir hedef değil, aksine kullanılması gereken bir araçtır.

İran hiçbir zaman Amerika için varoluşsal bir düşman olmamıştır, aksine kullanılabilir bir düşman olmuştur ve olmaya da devam etmektedir. Amerika'ya düşmanlık sloganları atan bir rejimin varlığı, ona Körfez ülkelerine güvenlik açısından şantaj yapma ve bağımsız bir bölgesel gücün oluşmasını engelleyerek Orta Doğu'yu sürekli bir korku içinde tutma imkanı vermektedir. Buna göre İran rejiminin düşmesi Amerikan projesine hizmet etmez; çünkü düşmanın düşmesi, gerekçenin düşmesi anlamına gelmektedir.

Bundan dolayı herhangi bir anlaşmayı dayatmadan önce gerginliğin tırmandırılması gerekli olan bir aşamadır; böylece anlaşma, özgür bir egemenlik seçimi değil, bir baskı sonucu olmaktadır.

Savaşa gelince; ABD'nin kendisinden fayda sağladığı dengenin kırılması anlamına gelmektedir; zira yıkım, İran'ın bir "korkuluk" olma görevini düşürebilir ve bölgeyi kontrol edilemez bir kaosa sokabilir. Bu nedenle Amerika, devirme olmaksızın yıpratma ve çözüm olmaksızın cezalandırma politikasını benimsemiştir.

Amerika'nın sert söylemi, İran'a yönelik olduğu kadar, özellikle Körfez ülkeleri olmak üzere tüm bölgeye yönelik olup böylece kendi şemsiyesi dışında güvenliğin olmadığını, kendi izni olmadan egemen bir kararın alınamayacağını ve kendi çıkarlarına hizmet edilmesi dışında bir denge kurulamayacağını söylemektedir. Böylelikle tehdit, toplu bir disiplin söylemine dönüşmektedir.

Amerika'nın İran'a karşı gerginliği tırmandırması, bir korku ifadesi değil, aksine hegemonyayı sürdürme arzusundan kaynaklanmaktadır; bu ise savaşın başlangıcı değil, aksine zorlayıcı müzakere aracı olduğu gibi bölgeyi yeniden kontrol etmek aracı olup, dayatılan dünya düzeninden sapan herkesin devrilmeyeceğı, aksine cezalandırılacağı mesajını vermektedir. Dolayısıyla

ABD, güçlü ya da zayıf bir İran istemiyor, aksine kendi istediği şekilde sınırlandırılmış bir İran istiyor.

Amerika'nın İran ve bölgeye yönelik politikasının en tehlikeli yönü, aleni olarak söylenilen tehdit ve uyarılar değil, aksine Ortadoğu'nun bağımsız bir aktör değil de bir nüfuz alanı olarak kalmasını sağlamak için çatışmaların yeniden yapılandırılmasının gizlice yönetilmesidir. Amerika, bölgenin güvenliğini değil, aksine bölgenin kırılabilirliğinin sürmesini istiyor; bu yüzden krizleri çözmeye çalışmıyor, aksine krizleri kontrol altında tutmaya çalışıyor.

İster gerginlik diline aldanmak olsun isterse yatıştırma söylemine güvenmek olsun, her ikisi de ölümcül bir hatadır; çünkü her iki yön de aynı zihniyetten kaynaklanmaktadır ki o da hegemonya zihniyetidir. Zira tehdidin tonu yükseldiğinde, bölge bağımlılığa doğru itilir; tehdidin tonu düştüğünde ise egemenlik pahasına anlaşmalar yapılır.

Bundan dolayı bölge ülkelerinin ve halklarının görevi, siyasi ve fikri olarak uyanık olmak ve Amerika'nın sadece nüfuzunu sürdürmek için kendine düşmanlar yarattığını ve sadece başkalarının iradesini kısıtlamak için anlaşmalar yaptığını idrak eden bir bilinç inşa etmektir.

Gerçek kurtuluş, burada bir tehdidi ortadan kaldırmakla veya orada bir anlaşma imzalamakla başlamaz; aksine şantaj denklemini kırmak ve bölgenin güvenliğinin ithal edilemeyeceğini, egemenliğin bahşedilmediğini ve kararını yabancı güçlere teslim eden birinin milletlerin oyununda bir oyuncu olarak değil bir piyon olarak kalmaya devam edeceğini idrak etmekle başlar.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Munis Hamid – Irak